



Regelverk for kåring av pelssau 2021

Værlam som skal kåres etter reglene for pelssau skal

- Ha rasekode 12 pelssau i Sauekontrollen
- Ha registrert far og mor i Sauekontrollen, begge med rasekode 12 pelssau
- Være rasereint (minst 7/8 pelssau)

Kåring av pelssau følger NSGs generelle kåringsregler. Spesifisering i forhold til de generelle reglene er angitt nedenfor.

- Far til lammet skal være kåra
- Lammet skal ha beregnet O-indeks på kåringsstidspunktet
 - Gjennomføre pelsdømming av alle lam (såkalt flokkdømming), basert på NSGs regelverk og etter opplæring i pelsdømming i regi av Norsk Pelssaulag.
 - Være registrert i NSGs register over besetninger som gjennomfører flokkdømming.
- Ullkvalitet bedømmes ikke, men erstattes av dømming av pelsegenskapene

Egenskaper som inngår i vurderingen ved kåring av pelssau

Egenskap	Skala	Ordinær kåring Krav	Dispensasjon Krav	Med i sum kåringspoeng
O-indeks	55 - 155	111	105	Ja
Beinstilling	5 - 10	Minst 6	Minst 6	Ja
Rasepreg	5 - 10	Minst 6	Minst 6	Ja
Pelsegenskaper				
- Fargenyanse (1=kvit; 8=svart)	1 - 8	2 - 6	2 - 6	
- Fargepoeng	1 - 6	Minst 4	Minst 4	Ja
- Lokkstørrelse (1=liten; 6=uten)	1 - 6	2 - 4	2 - 4	
- Lokkpoeng	1 - 6	Minst 4	Minst 4	Ja
- Glanspoeng (nytt)	1 - 6	Minst 4	Minst 3	Ja
- Pelsavvikspoeng (nytt)	1 - 6	Minst 4	Minst 3	Ja
- Tetthet (1=for åpen; 5=for tett)	1 - 5	2 - 4	2 - 4	
Sum kåringspoeng		Minst 140	Minst 135	

Dommerveiledning

BRUKSEGENSKAPER

Dette poenget er tatt ut av regelverket.

BEINSTILLING

Se de generelle kåringsreglene.



RASEPREG

Bedømmelse av rasetype for Norsk pelssau



Pelsegenskapene

Generelt

Når en mønstrer lammet, må en ha fokus på hvorledes det ferdig beredde skinnen blir seende ut. Feil i ytterkantene av det beredde skinnen gir mindre trekk enn feil sentralt i skinnen.

Avvik langs etter ryggen, mørkere farge eller mindre lokk gir en mørk strek/ en stripe med mindre lokk, som deler skinnen i to. Dette reduserer verdien av skinnen mye.

Feil/ avvik langt bak i låret og opp i nakken blir i ytterkantene av skinnen, og kan klippes bort ved bruk til skinnfellsøm. Avvik og feil i ytterkantene gir dermed mindre poengtrekk enn feil i de store flatene.



FARGENYANSE

Kode	Nyanse	Merknad
1	Hvit	Skal vrakes
2	Hvitgrå	
3	Ekstra lysgrå	
4	Lysgrå	
5	Grå	
6	Mørkgrå	
7	Svartgrå	Skal vrakes
8	Svart	Skal vrakes

FARGEPOENG

I fargepoenget vurderer vi

1. Jevnhet: Hvor jevn fargen er
2. Klarhet: Hvor ren og klar fargen er.

Skala fra 1 til 6, med 6 som beste poeng.

Jevnhet:

- Lam med helt jevn fargeutbredelse, ingen trekk.
- Lam med svake mørkere og/eller lysere avvik, 1 poeng trekk.
- Lam med større avvik, både i nyanse og flater, men der skinnet likevel framstår som jevnt, 2 poeng trekk.
- Lam med tydelig ujevn farge, 3 poeng trekk.
- Lam med store tydelige avvik i farge, og/eller skarpt avgrensede flekker, 4 poeng trekk.

Klarhet:

- Lam med blanding av mørke og lyse hår, 1 til 3 poeng trekk.
- Lam med innslag av viltfarga hår, gulbrune og røde, 1 til 3 poeng trekk.

Fargeavvik (Beskriv hvilken type avvik en har i fargen)

Mørke avvik		Lyse avvik		Uønskede avvik	
Ål	ål	Lys bak bogen	lbb	Lyse flekker	lfl
Mørk manke	mm	Lyse sider	ls	Mørke flekker	mfl
Mørk rygg	mr	Lys buk	lbuk	Skjoldet	skj
Mørke bøger	mbg	Lys bak	lb	Urein farge	ur
Mørke lår	ml			Ujevn	uj
Mørk bak	mb			"Pepper og salt"	ps



LOKKSTØRRELSE

Kode	Lokkstørrelse	Diameter	Merknad
1	Liten lokk	Mindre enn 7 mm	Skal vrakes
2	Middels lokk	7 – 11 mm	
3	Stor middels lokk	12 – 16 mm	
4	Stor lokk	17 – 21 mm	
5	Bølget lokk	Større enn 21 mm	Skal vrakes
6	Uten lokk	Uten lokk	Skal vrakes

LOKKPOENG

I lokkpoenget vurderer vi

- 1- Kvaliteten: Vi ønsker en lokk som er vel knyttet i skru, (spiralform/ tredimensjonal form).
- 2- Utbredelse: Vi ønsker at lokkstørrelsen er mest mulig den samme over hele skinnet.

Skala fra 1 til 6, med 6 som beste poeng.

Kvalitet:

- God tredimensjonal lokk i hele skinnet, ingen trekk.
- Tredimensjonal lokk, mindre stram eller med innslag av todimensjonal i kantene, 1 poeng trekk.
- Lam med todimensjonal lokk, 2 poeng trekk.

Utbredelse:

- Lam med helt jevn lokk i hele skinnet, ingen trekk.
- Lam med avvik i lokkform mot ytterkantene av skinnet. (Avvik på små flater eller der avvika i lokkform ikke overstig en klasse), 1 poeng trekk.
- Lam med større avvik mot ytterkantene av skinnet (større flater og større avvik i lokkform), 2 poeng trekk.
- Lam med større avvik i lokkform også i de store flatene, 2 til 3 poeng trekk.
- Lam med ujevn lokkform over heile skinnet 4 til 5 poeng trekk.

En bør være særlig oppmerksom på om lammet har mindre lokk over manken og etter ryggen. Avvik her gir større trekk enn bak i låret. Trekk for variasjon i lokkform er basert på den *relative forskjellen* mellom lokkstørrelsene. Derfor skal lam med liten lokk i hele skinnet også trekkes for variasjon i lokkform når denne varierer, for eksempel når deler av skinnet går mot «krus».

GLANSPOENG

Hvor glansfulle og silkeaktige pelshåra er.

Skala fra 1 til 6, der 1 er dårligst (matt) og 6 er best (særlig glansfullt).

- Lam med sær god glans i hele skinnet, ingen trekk.
- Lam med god glans, 1 poeng trekk.
- Lam med god glans i de større flatene, men der glansen er dårligere i ytterkantene, 2 poeng trekk.
- Lam med dårlig glans, eller større felt der glansen er dårlig, 3 poeng trekk.
- Lam uten glans, 4 poeng trekk.
- Lam med helt matte skinn, 5 poeng trekk.



PELSAVVIKSPØENG

Innslag av uønskede hår i skinnet, som bunnnull/spindel, dødhår, manhår og for fine pelshår.

Skala fra 1 til 6, med 6 som beste poeng. Lam uten uønskede hår får 6 poeng.

Ikke ønskede hår blir kodet slik og kan gi slike trekk i poeng:

Pelshåravvik

Kode	Omtale	Trekk
1	Dødhår	1-2 poeng
2	Manhår	1-2 poeng
3	Grov lårull	1-2 poeng
4	Bunnnull	1-3 poeng
5	For fine pelshår	1-2 poeng

Hvor mange poeng det skal trekkes avhenger av mengden uønskede hår.

TETTHET

Tetthet beskriver antall hår per flateenhet (dekning av huden)

Kode	Omtale	Merknad
1	Altfor glissen pels	Skal vrakes
2	Litt glissen	
3	Brukbar dekning	
4	God dekning	
5	Svært tett pels	Skal vrakes

PELSHÅRSPØENG

Dette poenget er tatt ut av regelverket, og er erstattet av glanspoenget og pelsavvikspoenget.

HELHET PELS

Dette poenget er tatt ut av regelverket.

MER INFORMASJON

Styret i Norsk Pelssaulag har laget en veileder:

«DØMMING AV PELSEIGENSKAPANE HOS NORSK PELSSAU 2019»

Denne kan lastes ned fra laget hjemmeside: www.nsg.no/norsk-pelssaulag/